

EGY CSOKOR AFORIZMA

Az agglegénységnek az az előnye, hogy amikor szép nővel találkozzunk, nem kell keseregnünk azon, hogy csúnya a feleségünk.

A gazember sokszor az a kiváló ember, aki nem leli helyét előítéleteink között.

Tehetség kell ahhoz, hogy fittyet hányjunk annak, aminek híján vagyunk.

(Paul Léautaud)

Ritkaság alaposan átgondolni valamit anélkül, hogy sóhajtanánk. Minden gondolatnak sóhaj a vége.

Az udvariasság szervezett közöműség.
A mosoly rendszer.
A figyelmesség költségvetés.

A nagy emberek kétszer halnak meg: egyszer mint emberek, és egyszer mint nagyok.

De sok gyermek volna, ha a tekintet termékenyíteni tudna!
S de sok halott, ha élni tudna!
Tele volna az utca hullával és terhes asszonnyal.

(Paul Valéry)

Veress
Miklós

LELEPLEZEM A JÓSÁGOT

Mindannyian jók vagyunk, csak nehezen vesszük észre. Keserűnk, hogy rosszul jár a busz, nem épülnek a házak, udvariati-
lanok a kiszolgálók, a bolt csupa bosszúság, néha veszekedés. Adunk, kapunk. Attól függ, hogy hol vagyunk: mi szolgálunk ki, vagy mi vagyunk a kiszolgáltak. És vidámak is, amikor egy jót rosszakodtunk.

Egy önzetlen ember

Allnak a félig álmos, félig már a józanító meglepetésre készülő utasok, azaz, leendő utasok a buszmegállóban. Fél 9-re kellene beérni: hivatalba, óvodába — ki hova igyekszik. Kis beszélgető csoportok alakulnak. Legalább tíz percet késik — mondja a bőrkalapos. Miért is ne kézne — dupláz rá a zöldkabátos. Korábban kellene kelni — sóhaj egy asszony. Én álmos vagyok — dupláz rá a kezét szorongató gyerek.

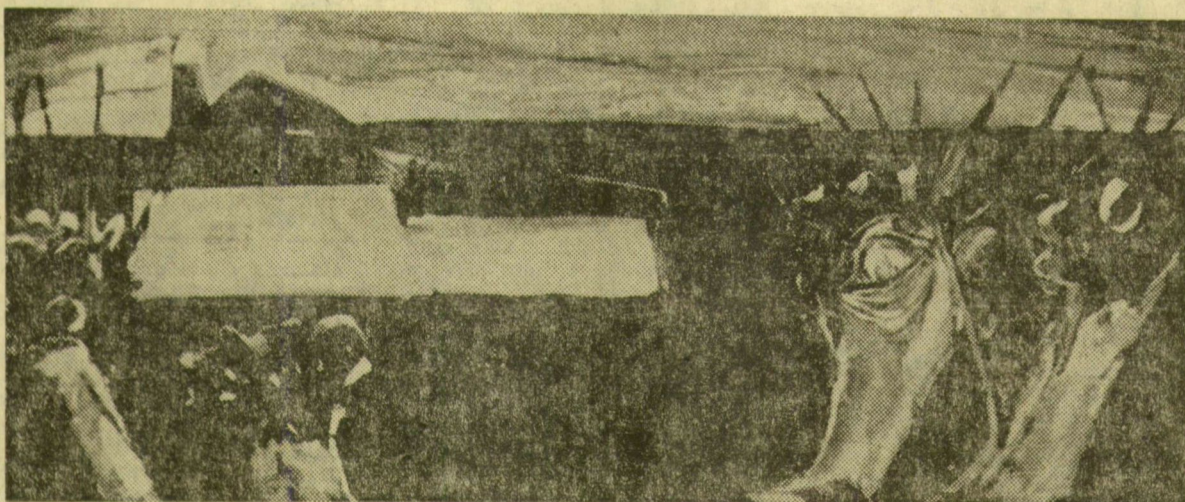
A szájakon ki nem mondott szívek. Mert telik az idő. Beérkezik egy busz. Ezt ismerik, ez megérkezik, aztán megy. A vezetőnek most lesz néhány óra szabad ideje. És ekkor — a XX. században először, megtörténik a csoda. A busz nem megy el. Vár. A másik, a 8.10-re hivatalos nem jön. S nem száll le angyal Babilonra, nem hullik a novemberi égből a manna. De nyílik az ajtó. A már legalább tíz perce pihenésre bocsátott sofőr beinvitalja a végállomás néhány utasát. Segíteni akar. O járja meg, mert nemcsak a végállomáson ácsorgókat viszi be a városba, de azokat is, akik útközben gyülekeznek a megállóban.

Íme, a humanizmus diadalmenete. Hiába, végső soron jók vagyunk, dobogják a szívek, a szájak mosolyra húzódnak, csupa napfény lesz a szürke nétköznap. Csoda, csoda, csoda. Mert az természetes, hogy a tizes buszra jön, azt még el lehet viselni. De hogy valaki munkaidején kívül jótéteményt tegyen, azt nehéz felfogni. Mégiscsak jók az emberek — mondja az asszony kisfiának, a bőrkalapos mosolyogva meséli el az irodában az esetet. No, no — mondja a zöldkabátos: — szabályos ez? De miért ne lenne szabályos, ami emberi?!

(A nevet? Azt nem tudtam meg. Többé nem ülhet buszra. Megtette mellékesen azt a csodát is, hogy kivarázsolta a forintokat a perselyből.)

Rendes ház, tiszta udvar

— Igen kérem, én egy rendes ház vagyok. Még egy kenyérbéjnyi szemét sincs kukám mellett. Csupa tisztaság, ragyog

Cs. Pata Mihály

K isablakos ház

Matkó
István

AZ ANYÁKAT VISSZAVÁRJÁK, DE...

Mindössze három-négy percbe telik, míg az utcai ruhát helyet cserél a pincy flanel uniformissal. De ez a kevés idő is elég arra, hogy mi ide-

genek megismerjük egymás gondjait, bajait, vagy éppen örömeit. A két-három éves emberkének nem tudják mi a diszkréción; a bölcsődei öltöztetőasztaloknál kiderül magánéletünk minden titka. — Mijért sírsz mama? — kérdi a gyerek, s mindannyian a csinos fiatalasszonyra figyelünk, ha akarja, ha nem. Valóban potyog a könnyei. Flacskája hiába noszogatja, ő azonban nem válaszol. Nem, mert a gyerek nem értheti a keserűség okát.

Akik a bölcsőde, vagy az óvoda környékén járatosak, nagyon jól tudják, hogy az eset rendszerint fordítva szokott történni. A fiúcska vagy a lány sír, s a mama vigasztalja. A szokatlan szerepcseré miatt tettem föl én is a kérdést még akkor reggel. Ime a válasz: „Hatszázas segélyen voltam, letelt, visszamentem dolgozni. Bár ne mentem volna! Az osztályvezető — aki saját bevalása szerint idegeskedik a női munkaerőtől, mert azoknak annyi, de annyi sok piti bajuk van” — nem tagadta meg önmagát. Hivatalos hangon közölte, hogy nem vagyok a régi, biztos sokat felejtettem, s menjek szépen át a kezdők közé. Tehát kevesebb fizetéssel indulhatok neki az egésznek elől... Pedig én nagyon szerettem volna a régi munkatársaim közé kerülni. Ők átsegítettek volna az első hetek nehezein. Nem is annyira a pénzért mentem vissza, mint inkább azért, mert már öt évet végigcsináltam azon a helyen, ismerem, szeretem Terit, Ibolyát, Évát és a többieket. És most... Hát nem érti?

De értettem, és fölháborodtam.

M-né talán kivétel, történetéből semmiképpen sem lehet általánosítani — morfondíroztam magamban. Nézzük meg máshol mi a helyzet, például a szegedi textilművekben, ahol nem kevesebb, mint 2 ezer lány és asszony dolgozik.

Gyűrűsfonoda, délutáni műszak. A szordínóval szírelázó gépek között komótos lassúsággal járkálnak ide-oda az ormányos porszivattyúk, a piros-kék kendők villognak a hófehér fonalgombolyagok között. Nyugodt mozdulatok, nincs egy felesleges szó. A munkaügyi osztályvezetővel érkezünk az 52-es és az 54-es géphez. H. Jánosné csodálkozva néz rám, amint a fülébe kiabálom jövetelem célját (a gépek zajától máshogy nem érthet szót az ember), majd megkeményedik az arca. Később az irodában beszélgetünk, a néha-néha benyitó asszonyok csendes figyelemmel kísérik minden szavát.

— Szóval az érdeklő, hogy fogadtak? Hát úgy. Igaz, hamarabb jöttem vissza a „gyesev”-ről (gyermekgondozási segély), mert nem bírtam bukszával a dolgot. A férjemtől elváltam, én neveltem a két gyereket. Elgondolható, 600 forintos segélyből, a 760 forintos gyerektartásból, a 340 forintos családi pótlékából mire futotta. Na, hagyjuk, hisz ez az ember magánügye. Amikor bejöttem, a művezetőm biccentett egyet a fejével és azt mondta: „ott az a gép, az a magáé, dolgozzon azon”. Hát én megijedtem! Mert pillanat alatt végigfutott bennem: azon legalább 200—300 forinttal kevesebbet fogok keresni, mint a régim. 1955 óta vagyok a textilművekben, azt hiszem, a törzstagok közé számítok. Ennyi idő alatt az ember megismer egy gépet, és ebből az ismeretségből

SIMAI MIHÁLY VERSEI

Eposz-törödéek anno 1970

Csörren a fény
ahogy a folyó töri
vad víz ez
sárga sasládást sodor

átközödik az alkony
hallani
tajtékos sarló
reményt kaszabol

a partfalban
hullámsír fecskéfészkek
két lángnyelv közt
a madár átsuhan

tántorodik egy halászház
tiszarészeg
vályog-orcája
iszappá zuhan

álmatlanság-udvarban
vörös kakas
vállak karok
izzásig-hevült emberek

az ég is tetőzik
medréből kicsap
tüzes testekről
visszasistereg

örvények homokórák
vak múlt sötétlik
ösköllel forgó
vizitemető

s csak méri
homokzsák-szemenként
egyre méri
egymáshoz-mért
sorsunkat az idő

Zöld fényben vérsugár

Fekvén zöld pázsiton
vadászok néha látnak
öklelődni az égen
vérbükk szarvasbikákat

ezer jog a világhoz
csak egy a szerelemhez
ropognak a legszebb hímek
halállal üzekednek

paták szórják a kéket
zöld fényben vérsugár
s úgy csattog összecsentul
a két külön halál

Balogh Tünde

Eva, szívem Eva